

ÖLÇÜ VE ÖLÇÜ ALETLER MUAYENE YÖNETMEL

Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeli i

Resmi Gazete Tarihi: 24/07/1994

Resmi Gazete Say,s,: 22000

Sanayi ve Ticaret Bakanl, ,ndan :

B R NC KISIM : Genel Hükümler

B R NC BÖLÜM : Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak

Amaç

Madde 1 - Bu yönetmeli in amac,, 3516 Say,l, "Ölçüler ve Ayar Kanunu"nun 9 uncu maddesinde gösterilen ilk, periyodik ve ani muayenelerle ikayet ve stok muayenelerinin usul ve esaslar,n,n tespiti ve bunlar,n kimler taraf,ndan, ne ekil ve ne suretle yap,lacaklar,n, ve muayeneye tabi ölçü ve ölçü aletleri sahiplerini veya bunlar, kullananlar,n görev ve sorumluluklar, ile tabi olacaklar, yükümlülükleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu yönetmelik, uzunluk, alan, hacim, kütle (a ,rl,k) ölçüleri, yo unluk ölçerler (areometreler), hububat muayene aletleri, elektrik, su, hava gaz,, do al gaz, akar yak,t sayaçlar,, taksimetreler, naklimetreler, ak,m ve gerilim ölçü transformatörleri, demir yolu yük ve sarn,çl, vagonlar ile kanun kapsam,na girecek ölçü ve ölçü aletlerinin muayenesi, ayarlanmas, ve damgalanmas, esaslar,n, kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu yönetmelik 3516 Say,l, Ölçüler ve Ayar Kanunu'nun 9 uncu maddesi gere ince haz,rlanm, t,r.

K NC BÖLÜM : Genel Muayene Çe itleri

Madde 4 - Ölçü ve ölçü aletleri a a ,daki muayenelere tabi tutulurlar:

- 1- İlk Muayene,
- 2- Periyodik Muayene,
- 3- Ani Muayene,
- 4- ikayet Muayenesi,
- 5- Stok Muayenesi.

İlk Muayene

Bu muayene sonunda, uygun olduğu tespit edilen ölçü ve ölçü aletleri damgalanır.

Periyodik Muayenelerin İlanı, ve Müracaat Zamanı,

Madde 6 - Bakanlık, periyodik muayene müracaatları, her yıl Ocak ayındanubat ayının son gününe kadar, ölçü ve ölçü aletlerinin cins ve özelliklerine göre hangi mercilerce yapılacaktır., Türkiye Radyo Televizyon Kurumu kanalıyla Radyo ve Televizyondan hükümet bildirisi olarak belli aralıklarla ilan eder.

Damga süresini doldurmuş ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayeneleri için ilgililer, sürenin dolduğu yıl, izleyen Ocak ayınınbaşındanubat ayının son günü ve mesai bitimine kadar ölçü aleti sahiplerini, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Ölçüler ve Ayar Teşkilatı, ile Grup Merkezi Belediye Ölçüler ve Ayar Memurlukları,na müracaat ederek muayene gününü belirleyen belge almaları, gerekmektedir.

ubat ayının son günü, tatile rastladıkça, takdirde müracaat sonraki ilk iş gününün mesai bitimine kadar yapılabilir. Periyodik muayene zamanı, geçiren ilgililerin müracaatı halinde ve bu tarihten sonra ölçü ve ayar tekilatı, veya Belediye Ölçü ve Ayar Memurları,na yapılacak ani muayene sırasında müracaat etmedikleri tespit edilen ölçü ve ölçü aletleri sahip veya ilgilileri hakkında Ölçüler ve Ayar Kanunu'nun 15 inci maddesinin (b) bendi uyarınca cezai işlem yapılmaz.

Periyodik Muayene Müracaatı Ekli

Madde 7 - Periyodik muayeneler için başvuru, buldukları, Ölçüler ve Ayar Teşkilatı, ile Belediye Ölçüler ve Ayar Memurlukları,na bir müracaat dilekçesi ile başvurulur.

Bu dilekçede ölçü ve ölçü aletinin cinsi, markası,, numarası,, kapasite vs. gibi bilgiler bulunacaktır.

Periyodik Muayenenin Kimler Tarafından Yapılacağı, ve Süresi

Madde 8 - Periyodik muayeneler, "Ölçüler ve Ayar Teşkilatı," ile "Belediye Ölçüler ve Ayar Memurlukları,na" yapılır.

Periyodik Muayene

Madde 9 - Periyodik muayeneleri, Bakanlık, Teşkilatı,na yapılacak ölçü ve ölçü aletleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Hassas kütle ölçüleri (tartılar),

5 kg'dan yukarı, kütle ölçüleri (tartılar),

Her türlü elektronik terazi ve basküller,

Çekeri 2000 kg'dan fazla olan basküller,

Hububat muayene aletleri,

Demir yolu yük ve sarnıç, vagonlar, ile taksimetre, naklimetre ve akar yakıt ölçer ve sayaçları, muayeneleri 2 yılda bir,

b) Elektrik, su, hava gazı, doğalgaz sayaçları, ile akım ve gerilim transformatörlerinin muayeneleri 10 yılda bir yapılır.

Ayar stasyonları, Muayeneleri

Madde 10 - Elektrik, hava gazı, doğalgaz ve su sayaçları, ayar istasyonları, ilk ve periyodik muayeneleri Bakanlık Merkez Teşkilatı tarafından yapılır.

Su sayaçları, ayar istasyonları, 3 yıl; elektrik, hava gazı, ve doğalgaz sayaçları, ayar istasyonları, ise 5 yılda bir periyodik muayeneye tabi tutulur.

Belediyeye Ait Muayeneler

Madde 11 - Periyodik muayeneleri Belediye Ölçüler ve Ayar Memurlukları, en az 2 yılda bir yapacak ölçü ve ölçü aletleri şunlardır:

- Uzunluk ölçüleri (Tek parçalı, aç metreler),
- Akış, maddeler için hacim (debi) ölçüleri,
- Kuru taneli maddeler için hacim ölçüleri,
- 5 Kg'a kadar (5 kg dahil) hassas olmayan kütle ölçüleri (tartılar)
- Mekanik tartı aletlerinden,
  - . Masa terazileri,
  - . Asma terazileri,
  - . Tek kollu kantarlar,
  - . brenli teraziler,
  - . Çekeri 2000 Kg'a kadar (2000 kg dahil) olan basküller.

Periyodik Muayene Uygulamaları,

Madde 12 - İlk Muayeneleri yapılacak ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayeneleri yapılır.

Periyodik Muayene Stajları,

Madde 13 - İlk muayenesi yapılacak camdan mamul ölçü aletleri ile kırma ve çelik eritme metreler

periyodik muayeneye tabi tutulmazlar.

Periyodik Muayenede Resmi Yerleri

Madde 14 - Di er taraftan Türkiye eker Fabrikalar, Anonim irketi, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollar, ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlü ünde bulunan bütün ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayeneleri, yukarıda anılan kurumlar ve işletmelerin Müdürlük veya Bölge Müdürlüklerinin baş lı oldukları, "Bakanlık Ölçüler ve Ayar Talimatı," tarafından yapılır.

Belediye Ölçü ve Ayar Memurlarının Görevleri

Madde 15 - Belediye Ölçüler ve Ayar Memurları, Grup Merkezinde periyodik muayene için yapılan müracaatlar, müracaat sırasına göre deftere kaydederler ve muayene gününü belirleyen bir belge verirler. Bu işlemin gruba baş lı belediyelerde de yapılması, temin ederler. Merkezdeki muayenelerin tamamlanması, müteakip gruba baş lı belediyeler için bir gezi programı düzenleyerek bu programı baş lı bulundu u Sanayi ve Ticaret İl Müdürlü ü Ölçüler ve Ayar Talimatına 31 Mart'a kadar gönderip tasdik ettirdikten sonra programa göre muayeneye baş lanarak aynı yıl içerisinde muayenelerin aksatılmadan yerine getirilmesini sağlarlar.

Yerinde Muayene Giderleri

Madde 16 - Periyodik Muayene için 6245 sayılı, Harc,rah Kanunu hükümlerine göre tahakkuk ettirilecek yolluklar ile muayenelerde gerekli olan araç ve malzemenin taşıma ücretleri, periyodik muayene yapılması üzere gidilen yerdeki ölçü ve ölçü aletleri sahiplerince ödenir. (Bunlar belediye, köy veya kurullardır.)

Ani Muayene

Madde 17 - Bakanlık Merkez, Talimat ve Ayar kurulları, memurlarının görecekleri lüzum veya ihbar üzerine ölçü ve ölçü aletlerinin buldukları yerlerde habersizce yapılan muayenedir.

Ani Muayene ticaret ilerini aksatmayacak tarzda ve Bakanlık talimatı doğrultusunda yapılır.

Merkez hudutları dışında yapılacak muayeneler, Talimatınca ve Belediye ölçü ve ayar memurları tarafından yapılır.

Şikayet Muayenesi

Madde 18 - Ölçü ve ölçü aletlerinin doğru çalışıp çalışmadığını tespit edilmesi için, ölçü ve ölçü aleti sahibi veya di er bir kişi veya kurulu un yazılı müracaatı üzerine yapılan muayenedir.

Şikayet konusu olan ölçü ve ölçü aletinin durumunda hiçbir değişiklik yapılmadan en kısa sürede muayenenin yapılması, ve neticenin bir raporla müracaat eden kişi veya ilgili kurulu a bildirilmesi

gerekir. Ancak, ta ,namayacak olan bir ikayetli ölçü ve ölçü aletinin muayenesinin yerinde yap,lmas, gerekir.

Stok Muayenesi

Madde 19 - lk muayenede damgas,n, ta ,d,klar, halde sat,lmay,p depo atölye, imal ve sat, yerlerinde veya kullan,lmas,na ihtiyaç duyulmayarak stok halinde bulundurulan ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayene süreleri içinde tekrar tabi tutulduklar, bir muayene eklidir.

Kontrol ve Denetim

Madde 20 - "Sanayi ve Ticaret Bakanl, ,"n,n Ölçüler ve Ayar Ta ra Te kilat,'n,n görevli memurlar, ile Belediye ayar memurlar,, vazife s,n,r,lar, dahilindeki yerlerde, ölçüler mevzuat, hükümlerinin yerine getirilip getirilmedi ini kontrol etmek için resmi ve özel kurulu lar,n kulland,klar, ölçü aletlerini ve bunlara ait evrak ve kay,t,lar, tetkik ve kontrole yetkilidirler.

Muayene Yerleri

Madde 21 - lk ve periyodik muayeneler, muayene yerinde yap,l,r.

Ancak,

- a) Gümrüklere gelen ölçü ve ölçü aletleri,
  - b) Nakledilmesi güç veya masrafl, olan ölçü ve ölçü aletleri,
  - c) Ölçü ve ölçü aleti yapan kurulu lar,n talebi halinde miktar, fazla olan ölçü ve ölçü aletleri,
- Gümrüklerde veya bulunduklar, yerlerde muayene edilebilirler.

Hatal, Ölçü Aletleri

Madde 22 - (De i ik madde: 29/05/2003 - 25122 S. R.G. Yön./1. md.)

Muayenesi yap,lan ölçü ve ölçü aletlerinde, muayene sonunda hatal, çal, an veya ayar, bozuk olan ölçü ve ölçü aletleri için, 3516 say,l, Ölçüler ve Ayar Kanununun 15 inci maddesinin (c) bendi uyar,nca i lem yap,l,r. Ayr,ca bu ölçü ve ölçü aletlerinin damgalar, iptal edilerek, ayarlar, yap,l,ncaya kadar kullan,lmamas, art,y,la mühürlenip bir telle ba lan,r. Bu ölçü ve ölçü aletleri için, kanuni i lemlerden sonra yetki belgesine sahip tamircilere sevk edilmek üzere, bir tamir müsaade fi i düzenlenir. Ölçü ve ölçü aletlerinin tamirini müteakip en geç 15 gün içerisinde, muayene ve damgalanmas, için müracaat edilmesi gerekir.

K NC KISIM : Yürürlükten Kald,r,lan Mevzuat

Yürürlükten Kald,r,lan Mevzuat

Madde 23 - Bu Yönetmelikle, 16/03/1972 Tarih ve 14130 Say,l, Resmi Gazetede yay,m,lanan

"Akar Yakıt Ölçek ve Sayaçlar, Muayene Yönetmeliği", 22/08/1970 Tarih ve 13587 Sayılı, Resmi Gazetede yayımlanan "Yüksek Çekerli Basküller Muayene Yönetmeliği", 16/08/1969 Tarih ve 13277 Sayılı, Resmi Gazetede yayımlanan "Su Sayaçlar, Muayene ve Ayar Yönetmeliği" ile 04/04/1971 Tarih ve 13855 Sayılı, Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuş bulunan "Su Sayaçların Tamir, Ayar ve Muayenelerine İlişkin Ayar Stasyonları Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - (Ek madde: 12/11/2004 - 25641 S.R.G. Yön/1.mad) *1* Bu Yönetmelik Avrupa Birliği Direktiflerinin uyumlaştırılması, yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren söz konusu yönetmelikler kapsamındaki ölçü ve ölçü aletlerine uygulanmaz.

Yürürlük

Madde 24 - Bu yönetmelik hükümleri yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 - Bu yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.